

 HELSE BERGEN <small>Haukeland universitetssjukehus</small>	<h2>Rolle og oppgaver for verneombud</h2>	
Kategori: Ledelse og styringssystem/HMS Helse, miljø og sikkerhet/Partssamarbeid	Gyldig fra/til: 16.10.2024/16.10.2026	
Organisasjonisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Ledelse og styringssystem	Versjon: 6.03	
Godkjenner: Bua, Ingvild	Prosedyre	
Dok. ansvarlig: Elisabeth Dragsnes	Dok.id: D01255	

Bakgrunn

Verneombud velges for en virkeperiode på 2 år som følger kalenderåret. Prosess for valg av verneombud og vara er beskrevet i [Kunngjøring av valg av verneombud og AMU-medlemmer](#).

1 Hensikt

Prosedyren skal gi en oversikt over verneombudets rolle og oppgaver i Helse Bergen.

2 Målgruppe

Gjelder alle ledere og verneombud i Helse Bergen.

3 Ansvar

Leder er ansvarlig for at det inngås samarbeidsavtale med verneombud:

- at verneombud får tilstrekkelig tid til å utøve vervet
- at «Kompetanseplan for verneombud» i Kompetanseportalen tildeles verneombudet
- at verneombud får nødvendig opplæring i henhold til [opplæringsprosedyre](#) og [samarbeidsavtale](#).

4 Gjennomføring

Verneområder

Hvert verneområde skal være klart avgrenset og må ikke være større enn at verneombudet kan ha full oversikt og ivareta sine oppgaver på en forsvarlig måte. Verneombud skal være lett tilgjengelige for arbeidstakerne i sitt verneområde. Det er lokale AMU som fastsetter verneområdene i den enkelte nivå 2-enhet.

Verneombud

- skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet
- skal se til at virksomheten er innrettet og vedlikeholdt, og at arbeidet blir utført på en slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt i samsvar med bestemmelsene i denne lov
- skal ha faste møter med sin leder
- skal delta på faste møter for verneombud i sin nivå 2-enhet
- skal delta på faste samarbeids/dialogmøter i sin nivå 2-enhet
- har stansingsrett etter [arbeidsmiljølovens § 6-3](#)
- det skal velges [vara for verneombudet](#)

Nærmere informasjon om verneombudets oppgaver finnes i [arbeidsmiljølovens § 6-2](#).

Et vara verneombud har ikke oppgaver utover å overta funksjonen dersom et verneombud fratrer vervet. Om et verneombud fratrer innen den valgte perioden, vil stedfortreder/vara tre inn for resterende valgte 2 års periode. Om et verneombud skal ut i en for eksempel lengre permisjon/sykmelding, vil vara tre inn som verneombud enten i permisjonsperioden eller for resten av perioden.

Hovedverneombud (nivå 2)

- har ansvar for å samordne verneombudenes virksomhet i enheten. Saker som gjelder flere verneområder, skal forelegges hovedverneombud. Spørsmål om hvilket verneombud en sak hører under, avgjøres av hovedverneombud.

- er fast medlem i lokalt arbeidsmiljøutvalg (AMU)
- er fast medlem i lokale Kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalg
- skal tas med på råd ved planlegging og gjennomføring av nivå 2-enhetens tiltak med betydning for arbeidsmiljøet
- skal delta i månedlige hovedverneombudsmøter
- skal bistå med opplæring, veiledning og informasjon, og skal planlegge og gjennomføre månedlige møter med enhetens verneombud
- for øvrig gjelder de samme regler som for verneombud
- det [skal velges vara for hovedverneombud](#).

Foretakets hovedverneombud

- har ansvaret for å samordne verneombudenes virksomhet.
- saker som gjelder hele foretaket, og saker som innbefatter flere nivå-2-enheter skal forelegges foretakshovedverneombudet.
- skal tas med på råd ved planlegging og gjennomføring av overordnede tiltak med betydning for arbeidsmiljøet.
- skal representere vernetjenesten eller utpeke representanter fra vernetjenesten til overordnede råd, utvalg, prosjekter og styringsgrupper
- skal bistå i opplæring av verneombud ved undervisning på grunnkurs i HMS, veiledning og informasjon til vernetjenesten.
- skal bistå foretaksledelsen i planlegging og i opplæring i arbeidsmiljøspørsmål, og delta i utarbeidelse av mål og tiltak innen HMS i handlingsplan på nivå 1
- er fast medlem av Foretakets arbeidsmiljøutvalg (FAMU)
- er fast medlem av det sentrale Kvalitets- og pasientsikkerhetsutvalget
- skal delta ved Arbeidstilsynets inspeksjoner i virksomheten
- skal delta på månedlige samhandlingsmøter mellom ledelse, foretaksverneombud og foretakstillitsvalgte
- for øvrig gjelder de regler som er fastsatt for verneombudet, tilsvarende for foretakshovedverneombudet
- reglene som gjelder for foretakets hovedverneombud, kommer tilsvarende til anvendelse for stedfortreder
- det skal velges vara for [foretakets hovedverneombud](#)

Verneombud skal ha følgende lesetilganger i elektroniske systemer:

Synergi – elektronisk system for registrering og behandling av uønskede hendelser

Verneombud skal jamfør [aml § 6-2 \(5\)](#) gjøres kjent med blant annet arbeidsulykker og tilløp til ulykker, og skal derfor ha tilgang til alle HMS-avvik i eget verneområde. Verneombud skal følge med på at uønskede hendelser blir meldt inn, følge med på at sakene blir saksbehandlet og tiltak iverksatt innen rimelig tid og etterspørre tilbakemelding til melder. Videre skal verneombud ha tilgang til rapportssamling i Synergi for eget verneområde, og følge med på hvilke typer saker som blir meldt (trender).

Gat – elektronisk system for arbeidstidsplanlegging og -registrering

Verneombud skal ha tilgang for å kunne følge med på utvikling i AML-tidsbrudd og sykefravær. Verneombud trenger også tilgang for å kunne delta i utarbeidelse av arbeidsplaner.

[Rapportportalen](#) gir oversiktlige rapporter for både AML-tidsbrudd, sykefravær og uønskede hendelser. Tallene for sykefravær i rapportportalen baserer seg på de nasjonale definisjonene for utregning av fraværspersent.

Siste endringer i dette dokumentet:

Forlenget gyldighet til 16.10.2026

Kryssreferanser:

1.1.9.2.2-01	Organisering av arbeidsmiljøutvalg
1.1.9.2.2-08	Kunngjøring av valg av verneombud og AMU-medlemmer
1.1.9.2.2.1-01	Retningslinjer for inngåelse av avtale mellom verneombud og leder om tilrettelegging og samarbeid.
1.1.9.2.2.1-02	Avtale mellom verneombud og leder om tilrettelegging og samarbeid
1.1.9.2.2.1-03	Tilleggsavtale for verneombud og øvrige ledere i verneområdet.
1.1.9.2.2.1-04	Kartlegging av verneombudenes oppgaver og behov for avsatt tid
1.1.9.5-01	Krav om opplæring i systematisk HMS-arbeid

Eksterne referanser:

- [1.16.4.2 Kapittel 3. Valg, opplæring m.m. av verneombud og arbeidsmiljøutvalg \(Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning\)](#)
- [1.2.1.6 AML Kap 6 Verneombud](#)